

Januari 2019

Kommunstyrelsen
Gävle kommun

Dataskyddsenheten
Gävle kommun

Dataskyddsenhetens årsrapport 2018

Inledning

EU:s dataskyddsförordning 2016/679 (GDPR) började tillämpas den 25 maj 2018 och ersatte genom sitt ikraftträdande Personuppgiftslagen (PUL) (1998:204). Dataskyddsförordningen reglerar all behandling av personuppgifter. Den reglerar också vilka krav som ställs på personuppgiftsansvariga i samband med personuppgiftsbehandling och vilka rättigheter som de registrerade har. Enligt en ny bestämmelse i dataskyddsförordningen ställs det krav på att de personuppgiftsansvariga i vissa fall ska utnämna dataskyddsombud (DSO). Till exempel är alla myndigheter skyldiga att utse dataskyddsombud. Rollen som dataskyddsombud beskrivs i artiklarna 37 – 39 i dataskyddsförordningen. Enligt dataskyddsombudets uppdragsbeskrivning ska dataskyddsombudet rapportera till nämnden/styrelsen/direktionen en gång per år.

Dataskyddsenhetens organisation

Sedan den 25 maj 2018 finns en dataskyddsenhet i Gävle kommun. Enheten är placerad inom Styrning och Stöd vid den administrativa avdelningen. Vid enheten finns två dataskyddsombud för kommunen samt kommunens bolag och kommunalförbund.

Utöver Gävle kommunkoncern och kommunalförbund har dataskyddsbuden även arbetat mot grannkommunerna Sandviken, Hofors och Ockelbo samt deras kommunägda bolag under 2018.

Avsikten har varit att ha tre anställda dataskyddsbud vid dataskyddsenheten men svårigheter har funnits att rekrytera det tredje ombudet. Med anledning av att Sandvikens kommun och bolag har valt att lämna samarbetet från årsskiftet 18/19 bedöms enheten framöver klara av sitt kvarstående arbetsområde med två dataskyddsbud.

En förutsättning för att dataskyddsbuden ska kunna genomföra sitt uppdrag och arbeta mot de flertalet personuppgiftsansvariga är att det internt inom varje nämnd, bolag eller förbund finns en beslutad dataskyddsorganisation. Som ett led i utformningen av interna dataskyddsorganisationer beslutades det inom införandeprojektet för dataskyddsförordningen att varje personuppgiftsansvarig skulle utse dataskyddssamordnare. Beroende på personuppgiftsansvarigas organisationsstruktur har det inom vissa organisationer utsetts flera dataskyddssamordnare samt en huvuddataskyddssamordnare. Dataskyddssamordnarna har en nyckelroll i personuppgiftsansvarigas dataskyddsarbete. Inom Kommunstyrelsen har två huvuddataskyddssamordnare utsetts vid administrativa avdelningen och därutöver en har ekonomiavdelningen och HR-avdelningen utsett varsin dataskyddssamordnare.

Dataskyddsbudens uppdrag

Dataskyddsbuden har till uppgift att informera och ge råd till den personuppgiftsansvariga och deras anställda om deras skyldigheter enligt dataskyddslagstiftningen. Därutöver har dataskyddsbuden till uppgift att övervaka efterlevnaden av dataskyddslagstiftningen och ge råd till personuppgiftsansvariga i samband med konsekvensbedömningar. Dataskyddsbuden är även kontaktpunkt för tillsynsmyndigheten Datainspektionen och har till uppgift att samarbeta med myndigheten.

Dataskyddsenheten har under det gångna verksamhetsåret tagit fram en uppdragsbeskrivning som redogör för dataskyddsbudens arbetsuppgifter inom Gävle kommun, **se bilaga 1**.

Verksamhet under året

Dataskyddsenheten har under året arbetat med att skapa rutiner och struktur för enhetens verksamhet. Fokus har legat på att etablera kontakt och grund för samverkan med representanter för de personuppgiftsansvariga. Dataskyddsbudet har under hösten haft enskilda avstämningar med dataskyddssamordnarna för att få inblick i och möjlighet att följa upp dataskyddsarbetet inom respektive verksamhet.

Stödjande arbete

Mot bakgrund av att dataskyddsförordningen är en ny lagstiftning som ställer höga krav på att personuppgiftsansvariga har kontroll och

rutiner avseende sina personuppgiftsbehandlingar har Dataskyddsenheten under 2018 aktivt prioriterat att arbeta förebyggande och stödjande gentemot de personuppgiftsansvariga för att förbättra deras förutsättningar att bedriva ett systematiskt och kvalitativt dataskyddsarbete. Någon övervakande verksamhet har därför under året inte prioriterats. En granskningsplan för år 2019 har fastställts.

Dataskyddsenheten har gett råd och stöd avseende löpande frågor som kommit från personuppgiftsansvariga samt genomfört rättsutredningar i samband med frågor av kvalificerad karaktär. Dataskyddsenheten har tagit fram olika övergripande stöddokument till personuppgiftsansvariga som kan användas som stöd i organiseringen av det interna dataskyddsarbetet, bland annat förslag på delegeringsbara beslut enligt dataskyddsförordningen och handlingsplan för personuppgiftsincidenter. Dataskyddsenheten har även tagit fram vägledningar gällande hantering av personuppgifter i e-post samt lagring av personuppgifter i molntjänster. Därutöver har dataskyddsenheten utformat olika mallar som kan användas i arbetet med registrerades rättigheter.

Utbildningar

Dataskyddsenheten har genomfört utbildningsinsatser riktade mot dataskyddssamordnarna. Utbildningarna har genomförts som ett utbildningspaket om fyra tillfällen som omfattat:

- Dataskyddsförordningens grunder & Den rättsliga grunden
- Rätten till information & Personuppgiftsincidenter
- Konsekvensbedömningar & Praktisk hantering av registerutdrag och

- Dataskyddsförordningens regler i förhållande till foton, hemsidor och sociala medier.

Utbildningarna har hållits i Gävle, Sandviken och Ockelbo; några av dem vid flera tillfällen utifrån verksamheternas önskemål. Även specifika utbildningar, workshops och ett flertal ledningsgruppspresentationer har hållits efter verksamhetens önskemål.

Personuppgiftsincidenter

Dataskyddsenheten har bistått med råd och stöd till personuppgiftsansvariga gällande hantering av inträffade personuppgiftsincidenter. Kommunstyrelsen har under 2018 rapporterat två personuppgiftsincidenter till dataskyddsombudet. Incidenterna har anmälts till Datainspektionen.

Verksamhetsspecifika insatser

Dataskyddsombudet har haft löpande träffar med HR-avdelningens ledningsgrupp och olika enheter inom HR-avdelningen. Dataskyddsombudet har även haft regelbundna avstämningar med it-avdelningen och säkerhetsenheten gällande frågor avseende informations-säkerhet och it-säkerhet. Dataskyddsombudet har utrett olika dataskyddsfrågor med anknytning till HR-avdelningens rekryteringsdatabas och kommande kompetensdatabas samt andra dataskyddsfrågor i HR-verksamheten. Vidare har dataskyddsombudet gett HR-avdelningen råd gällande registerförteckningen för personaladministrativa personuppgiftsbehandlingar. Dataskyddsombudet har även gett kommunikationsavdelningen råd kring inhämtande av samtycke.

Dataskyddsombudet har även bistått Kommunstyrelsen med råd avseende personuppgiftsbiträdesavtal.

Omvärldsbevakning

Dataskyddsombuden deltar regelbundet i ett nätverk för dataskyddsombud inom Gävleborgs län, i syfte att omvärldsbevaka. I november månad deltog ombuden även i dataskyddskonferensen Nordic Privacy Arena i Stockholm.

Parisa Maleki Nordin

Dataskyddsombud